

INTÄKTSFÖRINGEN AV PENNINGAUTOMATFÖRENINGENS AVKASTNING TILL STATEN

Penningautomatföreningen grundades år 1938 för att med spelverksamhet anskaffa medel för stöd till de frivilliga social- och hälsovårdsorganisationerna. Verksamheten har från första början baserat sig på ett samarbete mellan Penningautomatföreningen, social- och hälsovårdsorganisationerna och staten i enlighet med lotterilagstiftningen. Att anskaffa medel med utnyttjande av människors lust att spela är tillåtet endast i begränsad omfattning och enbart för att anskaffa medel för främjande av allmännyttig verksamhet. Av föreningens avkastning intäktsfördes till staten år 2001 ca 346 miljoner €

Avsikten med revisionen har varit att säkerställa att till staten intäktsförs all Penningautomatföreningens avkastning i enlighet med gällande bestämmelser och även i övrigt på ett ändamålsenligt sätt. Utgångspunkten för revisionen var att följa med penningströmmen allt från de i spelen gjorda insatserna ända till statens kassa. Vid revisionen behandlades först omständigheter som framkommit vid granskningen av penningströmmarna och som minskar på avkastningen. För det andra behandlades penningspelverksamhetens interna och externa övervakning, varmed för sin del tryggas att avkastning genereras. Som tredje tema behandlades avkastningens budgetering och redovisning till staten.

Den viktigaste observationen vid revisionen vad gäller poster som minskar på avkastningen är att i deras innehåll inte finns något särskilt att anmärka på. Den största posten som minskar på avkastningen är de vinster som betalas till spelarna. Det är fråga om en för Penningautomatföreningen nödvändig utgift, som uppskattades till över 1,1 mrd €år 2001. Ifrågakommande utgift ingår inte i föreningens bokföring, varför de utbetalda penningvinsterna inte framgår ur resultaträkningen. Revisionsverket har ansett att information i Penningautomatföreningens årsberättelse om de faktiska penningströmmarna skulle förbättra kunskapen om hur mycket penningvinster har betalats till spelarna i förhållande till de gjorda insatserna.

Enligt Penningautomatföreningens bokföring utgörs den största posten som minskar på avkastningen av utplaceringsavgifter dvs. på ett avtalsförhållande baserade ersättningar till parter som överlåter utrymmen för spelverksamheten. År 2001 var utplaceringsavgifterna 84,4 miljoner € Emedan dessa avgifter minskar på den vinst som intäktsförs till staten, har revisionsverket ansett att samtliga sådana åtgärder är viktiga varmed utplaceringsavgifterna kan hållas på en så låg nivå som möjligt.

Penningautomatföreningen är enligt lotteriskattelagen skattskyldig i fråga om penningspelens avkastning. Riksdagen har i ett uttalande i december 2001 förutsatt att regeringen sörjer för en fortsatt beredning av lotteriskattelagen så, att beskattningen bemöter jämbördigt alla de lotteriarrangörer som verkar med ensamrätt. Enligt revisionsverkets förmenande vore det i samband

med den fortsatta beredningen motiverat att göra en omvärdering gällande det, huruvida ordnandet av spel eller den vinst som spelaren får borde beskattas. Den nuvarande tekniska utvecklingen skulle tillåta nya beskattningssätt, som det inte tidigare har varit ekonomiskt och tekniskt möjligt att genomföra.

Vid revisionen har observerats att inrikesministeriets övervakning av Penningautomatföreningen har varit ringa. I övervakningen har man i stor utsträckning nöjt sig med föreningens egna anmälningar. Likaså har den övervakning som verkställs av den lokala polisen varit mycket liten och delvis rentav obefintlig. Strävan har emellertid varit att lägga situationen till rätta med övervakningsregler i lotterilagstiftningen som trätt i kraft från början av år 2002. Revisionsverket har ansett att myndighetsövervakningen måste vara planmässig och systematisk. I övervakningen kan utnyttjas data som alstras av Penningautomatföreningen, men inte enbart de kan utgöra grund för den ringa övervakningen.

Vidare har vid revisionen observerats att Penningautomatföreningens avkastning åren 2000 - 2001 har intäktsförts till staten på behörigt sätt. Däremot är budgeteringen av föreningens avkastning i statsbudgeten komplicerad och svårbegriplig. En räkenskapsperiods redovisningar och intäktsföringar behandlas under tre skilda räkenskapsår. På basis av uppgifterna i budgeten är det svårt att skapa sig en bild av sambandet mellan den av föreningens bokföring utvisade vinsten och den på basis av vinsten i statsbudgeten antecknade intäktsuppskattningen samt de mot denna svarande anslagen.

Revisionsverket har ansett att budgeteringen av avkastningen bör göras klarare. I budgeteringen av understöd som beviljas från Penningautomatföreningens avkastning bör beaktas de årlighets- och fullständighetsprinciper som skyddar riksdagens budgetmakt samt en av offentlighetsprincipen förutsatt klarhet i budgeten.